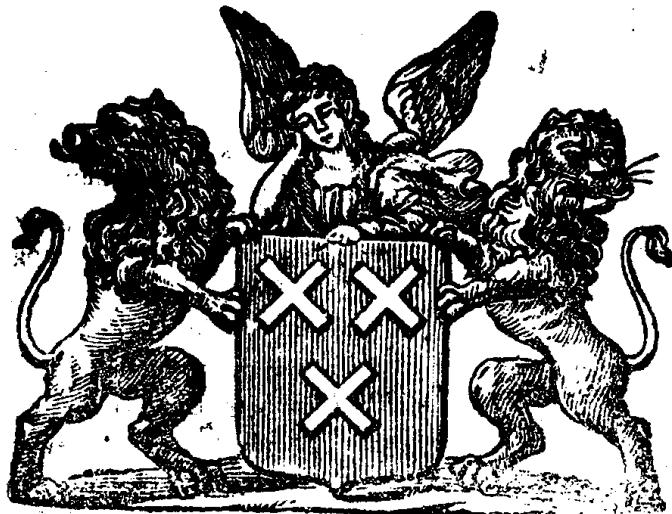

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Zondag en Maandag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

1 en 2 Januarij.

Latere Berigten der vorige Courant.

Tar Antwerpache beurs van heden (30 December) waren genoteerd: Belg. 100 $\frac{5}{8}$; O. Metall. 103 $\frac{1}{4}$; Sp. Ardoin 19 $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; Dif. 8 $\frac{1}{4}$; Nap. renten 9 $\frac{1}{4}$; B. Tavolière 56; Sicil. 92 $\frac{1}{2}$; Rom. L. 100 $\frac{3}{4}$; Id. te Antw. 98 $\frac{3}{8}$; Braz. 84. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam, pari.

FRANKRIJK.

PARIS, den 28sten December.

In de zitting der kamer van afgevaardigden is men heden, na de verificatie van de volmagten der nieuwe leden, overgegaan tot de benoeming van den president, waartoe wederom de heer *Dupin* werd gekozen, hebbende van de 307 leden, 190 hunne stem aan hem gegeven. Tot de benoeming van den vice-president en de secretarissen werd vervolgens overgegaan, waarvan de uitslag bij het vertrek van den post nog niet bekend is.

In de zitting der pairs van heden, waarbij het meerendeel der ministers tegenwoordig was, werd door den grootzegelbewaarder de ordonnantie overgegeven, welke aan het hof der pairs de kennisgeving van den jongsten aanslag op 's Konings leven opdraagt. De heer *Franck Carré*, procureur generaal bij het hof van Parijs, is tot procureur-generaal bij het hof der pairs in deze zaak benoemd, en de heeren *Plongoulm* en *E. Persil* tot deszelfs adjuvanten en substituut. Op voorstel van den president, besloot de kamer, na vooraf de commissie voor het adres van antwoord te hebben benoemd, en ook die om bij gelegenheid van het Nieuwe Jaar den koning te begroeten, zich tot hof van justitie te constitueren, hetgeen in geheim comité plaats had.

De *Moniteur* van de opening der zitting verslag gevende, verhaalt de omstandigheden bij den aanslag volgenderwijs:

„'s Konings rijtuig was even voorbij het hek van den tuin der Tuilerien, toen de losbranding van een vuurwapen werd gehoord; aller blikken wendden zich met ongerustheid naar den koning, en oogenblikkelijk was men gerustgesteld, ziende Z. M. door gebaren te kennen geven, dat hij niet geraakt was. De kogel was dicht langs des konings borst voorbij gegaan, en had het glas van het voorste deel des rijtuigs doorboord, gaande tusschen den hertog van Nemours en den hertog van Joinville door. De hertog van Orleans, aan de linkerzijde van den koning geplaatst, en de hertog van Nemours tegenover Z. M., zijn door de stukken glas licht gekwetst geworden. De moordenaar is onmiddellijk gearresteerd; het is een jong mensch van 22 à 23 jaren; men heeft ook het pistool waarmede hij de misdaad beging, in handen gekregen.”

In de overige bladen worden een aantal bijzonderheden omtrent den moordenaar medegedeeld. Hij heeft in den beginne steeds volgehouden, met niet te willen zeggen wie hij was; doch weldra heeft men ontdekt, dat hij een zadelmakers gast van beroep was en is men door vergelijking met een aantal zadelmakers knechts eindelijk te weten gekomen, dat zijn naam is *Joan François Meunier*. Volgens een ander verhaal had iemand, die aan het hoofd van een aanzienlijk expeditie-huis te Parijs staat, zich naar de prefectuur van politie begeven en in den gearresteerde zijn neef herkend, wien hij sedert drie maanden niet gezien had, en wiens hem bekende overdreven gevoelens hem op het denkbeeld hadden gebragt, dat dezelve de moordenaar kon zijn, welk vermoeden hij dan ook bevestigd had gevonden.

Terstond na de arrestatie is de moordenaar in een klein wachthuis der nationale garde gebragt. Van daar vervoerde men hem in een der vertrekken van den gouverneur van het kasteel. Onderweg poogde hij met geweld het hoofd tegen den muur stuk te slooten, doch werd hij in zijne poging door die hem omgaven verhindert. De eerste verhooren der gearresteerde personen en der getuigen is tot 's avonds zeven uren voortgezet geworden; de heeren *Molé*, *Guizot*, *Persil* en *Delessert* waren daarbij tegenwoordig. De moordenaar is ten acht uren, krachtens een mandaat van in bewaring neming, van den regter van instructie *Zangiacomi*, naar de conciergerie overgebragt en aldaar opgesloten in dezelfde kamer waar men *Fieschi* heeft geplaatst.

Het *Journal des Débats* beschrijft den moordenaar als iemand van middelbare lengte, sterk gestel, gewoon uiterlijk, ofschoon in zijne oogen zekere driestheid doorstraalde. De heerschende trekken van zijn wezen waren eene mengeling van ruwheid en beslistheid, de physische kracht slaaf van een bekrompen verstand. Van elders wordt verzekerd, dat hij zou te kennen gegeven hebben, van zijne jeugd af aan het geslacht der Bourbons een onverzoonlijken haat te hebben gezworen, terwijl zijn geest door verkeerde lectuur ten hoogsten was opgewonden.

Heden bij het einde der zitting van het hof der pairs, heeft de president *Pasquier* den moordenaar een eerst verhoor doen ondergaan.

De gelukwensching van de beide kamers onmiddellijk na 's konings terugkomst op de Tuilerien is zeer treffend geweest. Bij het kort antwoord daarop van den koning, werd zijne rede afgebroken door het gejuich van al die zich in de zaal bevonden; men drong zich om zijn persoon heen en alle partijen schenen te zaam gesmolten. Heden is er op de Tuilerien een groote toevloed van de hooge staats-ligchamen om Z. M. met het behoud zijns levens geluk te wenschen; ook de leden van het korps diplomatiek hebben zich derwaarts begeven.

De koningin met de prinsessen zijn heden morgen naar de kerk van St Roch gegaan, om de Voorzienigheid voor het behoud van des konings leven te danken.

Volgens sommigen zou *Meunier* met der daad medepligtigen hebben; het verhoor van een der mede-gearresteerden zou dit vermoeden hebben versterkt.

— De berigten van de Spaansche grenzen behelzen niets van bijzonder belang. Te St. Jean de Luz liep den 23sten het gerucht, dat *Espartero* te Bilbao was binnengekomen en het beleg opgeheven was; doch men geloofde aan die verzekering niet. Gegronderscheen het, dat *Espartero* zich thans weer op den reger-oever van den Nervion versterkte om vasten voet te behouden. Hij had zijne troepen toegesproken en hun toegezegd, dat zij den 24sten, het koste wat het wilde, in Bilbao zouden zijn. Van *Gomez* of *Cabrera* heeft men niets stelligs, en uit Madrid zijn geen latere tijdingen.

— Ter beurze ging heden weinig om; men was nog vol van de treurige gebeurtenis van den vorigen dag. De 3 pCt. geopend met 79, stegen nog tot 79.05, doch daalden ten laatste weer tot 78.90; de spaansche fondsen hebben door den inhoud der aanspraak, met betrekking de verzekering der niet-tusschenkomst, weinig geleden. In de overige fondsen is schier niets gedaan. De notering was heden (28 December) 5 pCt. 107.65; 3 pCt. 78.80; Nap. renten 97.15; Spanje Ardoin 20 $\frac{3}{8}$; Passieve 5 $\frac{5}{8}$; Rom. L. 101 $\frac{1}{2}$.

NEDERLANDEN.

BRED, den 31sten December.

Bij Zr. Ms. besluit van den 20sten december, no. 103, zijn in deze provincie, tot notarissen benoemd, in het kanton Bergen op Zoom, de heer *M. Bax*; in het kanton Grave, de heer *S. P. A. de Bruijn*.

Voorts bij besluit van 22 december, tot secretaris bij het heemraadschap van den Rozendaalschen en Steenbergischen Vliet, de heer *C. S. Wijnen*, advocaat te Steenberg.

— Bij eene aankondiging van den Raad van het algemeen burgerlijk pensioenfonds is ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, ten kantore van de ontvangers van het fonds in de onderscheiden provincien, gedurende de maanden Januarij en Februarij aanstaande, zijn betaalbaar gesteld de pensioenen verschenen den laatsten December 1836; zullende de betaling der pensioenen, ingeschreven op het register van pensioenen van de ambtenaren tot de Rijks ontvangsten, plaats hebben met inachtneming van alle bepalingen en formaliteiten, welke te dien aanzien steeds hebben bestaan; terwijl de betaling der pensioenen, ingeschreven op het register der pensioenen van het algemeen burgerlijk pensioenfonds, zal geschieden op gewone attestatie *de vita*, af te geven door de gemeente-besturen der woonplaatsen van de gepensioneerden, tegen behoorlijke kwitantie, daarop gesteld, en op vertoon van de acte van inschrijving.

— In den nacht tusschen den 28sten en 29sten dezer is te Amsterdam brand ontstaan, ten huize van den boekverkooper *van der Vinne*, op den hoek van de Jonge Roelofsteeg en Pijpenmarkt. De vlam is echter spoedig door behulp van ééne brandspuit, geblusht. Al de winkelgoederen zijn eenigzins beschadigd. Wijders zijn geene ongelukken voorgevallen.

— Uit Dordrecht schrijft men van gisteren. Het ijs voor deze stad is nog altoos drijvende. Intusschen raakt de rivier hoe langer hoe meer er mede bezet. In de Noord, die al vroeg vol was, zit het reeds vast. Ook was het niet door de Noord, maar de Oude Maas om, dat eergisteren nog twee van Nijmegen hier voorbijko-

mende stoombooten der maatschappij, zich naar Rotterdam begeven hebben.

De Middelburgsche stoomboot *de Marianne*, heeft reeds den 25 dezer hare vaart gestaakt.

Het dagblad *le Siècle* beweert, dat zekere heer *Piardot*, namens het bestuur in Frankrijk, pogingen zoude hebben aangewend, om verbindtenissen met *don Carlos* aan te knopen. Dat de dagbladen der Regering daarmede den spot gedreven hebben, laat zich gemakkelijk verklaren. Het bedoeld contract zou dan ook alleen gebouwd zijn op het eigenbelang van koning *Lodewijk Philips*; en ongaarne zouden wij ernstiglijk willen wederleggen, dat zijn eigenbelang hem zijne geslepenheid in het staatkundige deed vergeten. Wij houden de beweerde overeenkomst voor onwaarschijnlijk en onwaar, omdat er eene soort van aanbidding van een der koninklijke dochters van den franschen koning op den voorgrond staat, eene aanbidding, welke *don Carlos* toestemt om aan te nemen. Zoo iets is meer eene satire, op den nog ongehuwden staat der jonge dochteren des konings, dan als iets degelijks te merken. Ten andere, wordt door den constitutionelen, door het volk uitgeroepen koning der Franschen, aan zijnen afdwaalen (schoonzoon vergund, om eene onbepaalde heerschappij in Spanje uit te voeren, behoudens het advies van eenen Staatsraad, en tot verwaarborging van troon en scepter zal een Fransch leger van honderd duizend man Spanje bezetten, en aldaar toeven, zoo lang de omstandigheden zulks noodig zullen doen achten! En dan nog eene contractueele stipulatie van een miljoen franken als huwelijksagoed der aangebodene Prinses *Maria*! Wat al hatelijke klein geestigheid, welke bloedigescherms! Wie denkt niet bij die hezetting van Spanje, aan de in 1815 aangevangene bezetting van Frankrijk door de legermagt der zoogenaamde Groote of Noord-sche Mogendheden, eene herinnering, die elken Franschman het bloed doet gisten: is dat niet het doel der satire, ten einde alzoo het Fransch bestuur tot eenen oorlog met de vaste lands mogendheden te wikkelen? Waartoe ook die vermelding van de op een miljoen franken zoo voetstoots bepaalde huwelijks-gift? Is dit om het rondgevent verhaal, dat de over België bewindvoerende vorst *Leopold van Saksen Coburg*, ter liefde van bij het koningschap nog een miljoen franken en eene Prinses ten huwelijk te krijgen, nog altijd vruchteloos de uittelling van dit miljoen franken van zijnen schoonvader verwacht, schoon de dochter zelve dadelijk is afgestaan? Maar waartoe dient dit alles dan, indien het niet is, om daardoor *Lodewijk Philips* in minachting te brengen, zooals men zulks beproeft heeft bij het dralen der afdoening van de Fransch-Amerikaansche schuld? Is het waarschijnlijk, dat de steller der zoogezegde overeenkomst enig ander doel kan gehad hebben, dan de, tot de behoudende gevoelens overhellende staatkunde, die de koning der Franschen thans voorstaat, te doen doorgaan voor absolutistisch, en die staatkunde verdacht te maken, als men een onbepaald gezag verwaarborgt aan *don Carlos*? En waartoe dan die ratificatie dier verbindtenis, zoo het heet door de drie groote mogendheden van het Noorden! Verwonderlijke geestverbijstering! Om dat het kabinet der Tuilerien niet handelt volgens de inzichten van het dagblad *le Siècle*! of van enkele partijgangers, omdat men het kabinet, welks maatregelen van bestuur wij zeldzamer verdedigen, des bestrijden, niet openlijk durft aanranden, tast men het hoofd van den staat aan, om met voorgewende verbindtenissen een man te verguizen, die, hoe hij dan ook den troon moge beklommen hebben, door geheel Europa is erkend, en die, zoo als *don Carlos* zich uitdrukte, de revolutie misschien voor twintig jaren en meer gesloten heeft.

De Fransche dagbladen weten niet genoeg de Engelsche tolken van het Ministerie door te halen, wegens de aan den dag gelegde vreemde over de nederlaag van Constantine, en begrijpelijk is het, hoe trouwe bondgenoten zich derwijze kunnen verheugen in het ongeluk. Maar die zoo zoet gedroomde vriendschap, die zoo breed uitgemeten werd en als een hoogst staatkundig iets verwonderlijk geprezen, bestaat heden reeds niet meer; die vriendschap is verswonden, zoodra de eenstemmigheid van handelen en zien niet meer noodzakelijk is voor het handelsbelang van Engeland. Gelijk het de *Quotidiennes* deze dagen zeer juist aanmerkte, al wat Engeland's whig-Ministerie gedurende de laatste zes jaren, in Spanje en Portugal heeft uitgerigt, dit werd door de grootste baatzucht ingegeven. Doch de *Quotidiennes*, die zich zoo liet hooren tegen het bestuur der whigs, vreest alleen, dat die partij, die nu in Engeland aan 't roer zit, Europa en ook Frankrijk zal medeslepen in eene revolutionaire woeling. Het kan waar zijn, dat

Engelands-bestuur geene genoegzame magt zal bezitten, om den draaikolk der revolutie op eigen bodem te dempen, met gelijke middelen als zij die op het vaste land heeft bevorderd; maar de staatkunde van Engeland berust op geen ander politiek beginsel dan handelsvrijheid, en dat beginsel is, dat alle middelen geoorloofd zijn, om den handel te bevorderen. Wij gelooven het er voor te mogen houden, dat de gehele vereeniging van Engeland en Frankrijk (die naar men overgaf, strekte om Europa in vrede te houden, daar het geldrijke Engeland en het van soldaten wemende Frankrijk vereenigd, in staat waren geheel het overig Europa in ontzag te houden), minder het hoofddoel dier beide Staten is geweest, en dat beide meer gelet hebben op hetgeen ieder in het bijzonder van dienat konde zijn, dan het groote doel eenes Europeischen vredes. De Franschen geven gewoonlijk groot op van edelmoedigheid; de Engelschen zijn niet minder mild in zich vrij te pleiten van egoïsme; maar, als men de handelingen van die beide mogendheden nauwkeurend waarneemt, dan zal men spoedig de ware beweegredenen gevonden hebben. Doch ook in deze dagen is de Staatkunde eene momment geworden, om het recht van den sterksten niet zoo ligt herkenbaar te maken.

Het mag een groot ongeluk geheeten worden, dat het volk te staan eener natie, als dezelve door haar eigen overtuiging vervoeerd, eigen zin en eigen wil stellen, en niet meer gehoorzaamheid aan wettige Overheid en verordeningen der Wet! En dit toch heeft de Staatkunde van Engeland en Frankrijk, vooral het eerste rijk, toegedacht, aan twee onnoozle wezens, waarvan de eene een kind in de wieg, de andere een kind in de staatkunde is; beide speelpoppen der persoonlijke belangen van Engeland en Frankrijk. Gelukkige *Isabella*, nog gelukkiger *Maria*! gij wordt gezegd te heerschen over volken, die uw gezag miskennen en die aan U de wet willen stellen, in stede van aan U te gehoorzamen. Wij heeten U gelukkig; en gij zijt het ook inderdaad; want gij kunt niet verantwoordelijk gesteld worden voor hetgeen in uwe namen gedaan en bevolen wordt, omdat gij buiten staat zijt uwe oordeelen over de landszaken te laten gaan. Indien in uwe landen het gezag der wet wordt miskend; indien uwe bevelen niet geteld worden, indien uwe landen door burgeroorlog beroerd, met brand, moord en roof vervuld worden; niet op U, onschuldige jeugdige Vorstinnen, wordt de schuld; maar op hen, die uwe namen en personen hebben gebruikt, om hunne eigene belangen te dienen. De leer der Volkssoevereiniteit, zoo als die wordt vooruitgezet door Engeland en Frankrijk heeft alle wettige orde door wanorde doen vervangen; en niet gij maar de vreemdeling gebiedt ten uwent, alsof hij meeter ware. De gehechtheid aan de Maatregelen van 1812, verradt bij het Portugesche volk een gevoel van waarheid omtrent zijne wezenlijke belangen en dewijl die belangen strijd voeren tegen die van Engeland, ontstond de Engelsche contra-revolutie van 4 en 5 November. De worsteling die in Spanje zich vertoont, zoude lang geëindigd ten voordeele des volks en der Monarchie, indien die twistappel niet opgeworpen ware, of de Fransche dan wel of de Engelsche invloed de leiding der zaken zoude besturen; van daar de onafgebrokene werkzaamheid dier vreemde gewesten te Madrid.

De belgische senaat heeft in zijne jongste vereeniging onderscheidene ontwerpen van wet aangenomen, als: een betrekkelijk den uitvoer van beenderen, waarvan de regten thans 50 fr. op de 1000 kilogr. bedraagt; voorts zijn door denzelfden de aangevraagde credieten toegestaan, en de wet, waarbij het contingent des legers voor het volgend jaar bepaald wordt, aangenomen.

— Uit Antwerpen schrijft men dat de Schelde gisteren met ijs bezet geraakte; evenwel was in den namiddag de stoomboot *Princes Victoria* uit Londen er nog aangekomen.

— Uit Brussel wordt gemeld, dat de inwijdingen van den ijzeren spoorweg van daar naar Luik en van Termonde naar Gent, waarschijnlijk tegen de septemberfeesten van het volgend jaar zullen plaats hebben, zoodat de vier groote steden van België, Brussel, Antwerpen, Gent en Luik, alsdan onderling door het nieuwe stelsel van gemeenschap zullen vereenigd zijn.

— De ministeriele *Independant* weersprekt het gerucht dat zich ter gelegenheid der reize van den heer de *Broeckers* naar Parijs had verbreid omtrent eene zending van denzelfden, in vereeniging met den heer *Meeus*, voor den aanleg van eenen spoorweg tusschen Brussel en Parijs. Zijne reis had slechts betrekking gehad op de operatiën der nieuwe brusselsche bank, waarvan hij directeur is.

De jongste ontvangen berigten uit Madrid, van den zonden de-

zer, behelzen weinig anders. Men had er tijdingen uit Ond-Kastilien van den 17den, waarin de bevestiging werd gegeven, dat *Gomez* zich aan de vervolging der constitutionele troepen had weten te onttrekken en zich gereed maakte om den Ebro nabij deszelfs oorsprong over te trekken. Onbegrijpelijk scheen het, hoe *Gomez*, met zijne met buit beladen bende en van drie zijden vervolgd, in minder dan eené maand tijds, zulke verbazende marschen had kunnen doen; immers den 25sten November bevond hij zich nog onder het kanon van Gibraltar, en thans aan de tegenovergestelde zijde des koninkrijks, in de nabijheid van Navarre.

Den 20sten heeft eene deputatie der cortes zich naar de koningin begeven; om haar het ontwerp der ministers voor de buitengewone maatregelen, thans door de cortes aangenomen, aan te bieden. De brigadier *Narvaez*, die zich nog in Madrid bevond, had de zitting der cortes bijgewoond, en was door de leden met onderscheiding ontvangen.

De berigten die men heden omtrent Bilbao mededeelt, behelzen niets naders. In een laatste bericht wordt gezegd, dat *Gomez* den 20den met 6000 man en 100 paarden te Orduna was gekomen; *Cabrera* echter met 3000 man en 1200 paarden nog niet in andere zijde van den Ebro. De hier vermelde getallen komen echter overdreven voor.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFURT, den 28sten December.

Te Petersburg is den 10den dezer de groote schouwburg, die in 1783 opgericht, maar nu geheel verbouwd en daarbij aanmerkelijk uitgebreid is, zoodat zij, zoowel in grootte als smaak van inrichting, voor geen andere in Europa behoeft te wijken, op nieuw, in tegenwoordigheid der geheele Keizerlijke Familie, geopend.

De strenge vorst bleef aldaar steeds aanhouden. Twee naar Engeland bestemde schepen waren, in weerwil van het sterke drijfs, den 18sten nog van Kronstadt afgevaaren.

— De hevige November-stormen, welke in de noordelijke gewesten van Europa geweest hebben, schijnen zich ook, ofschoon in mindere mate, in de zuidelijke te hebben doen gevoelen, waardoor in de Middellandsche Zee verscheiden ongelukken zijn veroorzaakt.

— Het Voorzittend Zwitsersch Kanton heeft weder eene circulaire naar de verschillende Kantonsbesturen afgevaardigd, om tot meerder naauwlettendheid in de uitvoering van het landdags-bealut wegens de verdachte vreemdelingen te vermanen. Ook is daarbij eene aansienlijke premie uitgelooft op de uitlevering der vier bekendste misdadigers: *Misimi*, *Rauschenplatt* en de beide broeders *Ruffi*.

— *Conseil* is den 17den dezer door eenen landjager begeleid uit Bern gevoerd, om te Delle opfransch grondgebied gebragt te worden.

— De Sardijnische Regering is, zegt men, op strenge maatregelen van represaille bedacht, wegens het wegzenden van haren consul uit Madrid.

— Te Weenen is den 21sten een courier uit Napels aangekomen met het bepaald bericht, dat de koning, ter zake van de in Italie heerschende cholera, voornemens is de reis naar Trente, tot aan Venetië over zee te doen. Den 3den Januarij zou hij te Trente aankomen, om daar den 7den zijne huwelijksverbintenis met de aartshertogin *Theresia* te vieren. Te Weenen is daarop de plegtige gelukwensching van den hoogen adel en het korps diplomatiek aan de genoemde prinses tegen den 27sten bepaald, en zal de vorstin den 28sten, in gezelschap van den aartshertog *Karel*, de reis naar Trente aannemen. De prins van Salerno vertrekt reeds den 28sten.

Te Weenen spreekt men weder van reductien in het leger, die zich niet alleen over de landweer, maar ook over de linietroepen zouden uitstrekken. Te gelijk zouden er echter een paar nieuwe dalmatische jager-bataillons worden opgericht, waartoe reeds lang het voornemen had bestaan.

— Te Triest is den 14den de grieksche brik *Minerva* met 140 uit de grieksche dienst ontslagen soldaten aangekomen; naar de verklaring van den kapitein had eene andere grieksche brik, de *Nelson*, welke eveneens troepen aan boord had, bij Clarissa op de kust van Moreo, schipbreuk geleden; al de manschap was gelukkig gered, doch het schip verloren.

— Te Weenen waren den 21sten Dec. genoteerd: 5 pCt. Met. 103 3/4; 4 pCt. 99 3/4; 3 pCt. 74 1/2; Bankactien 139 1/2.

E N G E L A N D.

LONDON, den 28sten December.

H. M. de Koningin bevindt zich op nieuw ongesteld, ten gevolge van gevatte koude. Z. M. de Koning, die een vernieuwden aanval van jicht gehad heeft, is weder beter.

— Gedurende de laatste dagen is hier en in de omstreken zoo veel sneeuw gevallen, dat de loop der posten en de gemeenschap

met de nahnrige plaatsen daardoor op eene hinderlijke wijze gestremd is. Verscheiden rijtuigen tusschen hier en Brighton zij-moedanig onder de sneeuw bedolven geraakt, dat de passagiers zich met moeite hebben kunnen redden. In laatstgenoemde plaats is de koude zoo hevig, dat verscheiden menschen op de straat dood zijn gevallen.

— Uit Dublin wordt geschreven dat de algemeene Iersche associatie aldaar een feestmaaltijd heeft gehouden, waarbij verscheiden leden, inzonderheid de heer *Shail*, hevige redevoeringen tegen de Tories hebben uitgesproken.

— De raad der admiraliteit heeft omtrent het 20de nog afwajende ter walvisvangst uitgevaren schepen de treurigste berichten bekend gemaakt. Zes dier schepen zitten nog in het ijs der Noordpoolzee vastgeklemd en kunnen uit straat Davis niet terugkeeren. Drie hondert matrozen vinden zich alzo met een bijna wissen dood bedreigd en steeds blootgesteld aan de grootste gevaren; waaruit noch eendragtige moed noch zeemans-bekwaamheid redden kunnen. Men heeft al het mogelijke beproefd, om deze ongelukkigen te redden, doch alles is tot heden vruchteloos geweest. Deze menige ongelukkigen hebben thier eene algemeene deelneming verwekt.

— Gistoren waren de 3 pCt. geconsolideerden 89 1/2; Spanje 19 1/2; Portugal 29; Columbia 22 1/4; Holland 2 1/2 pCt. 54 3/8; dito 5 pCt. 101 1/2.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Als iets in het Noordelijke Duitschland in dit seizoen geheel buitengewoons, wordt uit *Posen* gemeld, dat een landeigenaar in dat gewest, op den 10den dezer, in zijnen tuin eene bloem ontdekkende, die als eene bijzonderheid wilde afplukken, toen te gelijker tijd eene kapel, van het geslacht der zoogenoemde *Fuchs*, zich op de bloemplant plaatste; hij wist dezelve te vangen, en slechts met moeite vond zijne versterking ingang, dat hij niet door de hulp der kunst deze beide voorwerpen van het schoone jaargetijde zoelang bewaard had. — Op last van den Kroonprins van *Beijeren* is thans in de porceleinfabriek te *München* eene kostbaar beschuttede vaas vervaardigd, welke door den Prins tot een geschenk voor den Sultan is bestemd. Men ziet op deze vaas af de verschillende wapenen van het Beijersch leger in linie opgesteld, terwijl de Veldmaarschalk, de Prins en verdere bevelhebbers met eenen luisterrijken staf, gereed staan om de troepen in oogenschijn te nemen. — Omtrent den bekenden schrijver, vorst *Puckler Muskau*, die zooals vroeger gemeld is, eene reis naar *Griekenland* en den *Archipel* heeft ondernomen, wordt nu bericht, dat hij voornemens is naar *Canada*, *Wegpte*, *Syrie* en *Klein-Azië* te bezoeken en over *Konstantinopel* terug te keeren. Die geestige Schrijver heeft zich in *Griekenland* een eigendom gekocht, op eene hoogte aan den voet van den *Taygetus*, omstreeks *Mistra*, in *Lacedaemon*. — Als een voorbeeld van letterkundige industrie vindt men in een onzer tijdschriften het volgende aangehaald: In de jaren 1831—1832 verscheen in vier deeltjes een Almanak van verhalen en vertelsels, door A. *BRONIKOWSKI* uitgegeven. Thans wordt dit werkje door den nieuwen uitgever, H. *SCHRECK* in *Leipzig*, in dier vroege gedebiteerd, dat hij nu een jaar geleden het 1ste en 3de deeltje met den nieuwen titel van: Almanak van Verhalen voor 1836, voorsag, en op dit oogenblik het 2de en 4de deeltje, met denzelfden titel voor het jaar 1837, heeft voorzien.

Azië. — Reeds lang hadden in Europa de stoute ondernemingen van koene luchtreizigers de algemeene verbazing en belangstelling gewekt, toen die luchtogten in de andere werelddeelen nog geheel onbekend waren. In Amerika, te Mexico, heeft men eerst onlangs het schouwspel gehad van eene welgeslaagde luchtvaart, ondernomen door den oudsten zoon van den Natuurkundige *ROBERTSON*; thans heeft zijn jongere broeder *Dimitri*, dezelfde toejuchting verworven bij eene luchttoetijging door hem te *Calcutta* ondernomen, op den 16 Junij jl. Het dagblad van laatstgenoemde stad wijdt een geheel artikel aan de gewichtige gevolgen die deze proeve in velerhande opzichten kon hebben. Men had geen geloof geslagen aan de gegeven verzekering van den luchtreiziger, en zoo min betrogen hij van zijne zeventien in *Rusland* gedane opstijgingen vermeldde voor echt gehouden, als men iets van de vermaardheid zijns vaders had vernomen. Op den genoemden dag nu had, onder een ontraggelijken toeloop, de opwaar niet te min plaats, en baratte de geestdrift bij het statig rijzen van den bal, in onafgebroken toejuchtingen los. Des anderen dags werd de woning van den luchtreiziger als ware belegerd door eene menigte zieken, die in de meening waren geraakt, dat hij eene bovennatuurlijke kracht bezat en van hem nu hunne genesing verlangden. De Heer *Robertson* was voornemens de uitvinding der luchtvaarten door middel van een luchtbal, ook in *China* bekend te maken.

Engeland. — De voortgang van de periodieke drukpers in de laatste jaren is vooral in *Schotland* opmerkelijk. In 1825 telde men er 35 dagbladen of tijdschriften, thans reeds 55; in 1831 bedroeg het zegel der dagbladen in *Schotland* 994,280; in 1833 was het 3,038,292. De opbrengst van het zegelrecht is in 1811 geweest 21,288 p. st.; in 1833 51,565.

In de openbare zitting van de Akademie der Zeden en Staatkundige Wetenschappen te Parijs, op den 28 dezer, zal, wederom door den Heer Goudot, twee voordragingen worden gehouden van zijne bevindingen omtrent den staat van het onderwijs in Holland, op zijne jongste reis naar de lande opgedaan; zijn verslag zal deze maal het lager onderwijs te Rotterdam betreffen. — In het begin dezer week heeft men te Parijs voor de 157ste maal *Robert le Diable* ten tooneele gevoerd. Geen opera heeft nog zoo lange hare plaats, onder den steeds onvermoeiden toelooft der menigte, op het repertoire van de Koninklijke Muziek-Academie mogen behouden.

Brief. — Het medelidig bestuur van *Musik*, in het Limburgsche, heeft het voornemen aangekondigd, om een standbeeld op een der openbare plaatsen in die stad op te richten, ter eere van den vermaarden uitvinder der schiedskunst in olieverf, JAN VAN RUCK, gezegd van Brugge, op welke geboorte te *Musik* men aldaar aanspraak maakt. Aan de vervolging van het plan schijnt niets dan de noodige fondsen te ontbreken.

Nieuw tijdschrift. — Een nieuw tijdschrift van de meerdere belangstelling, die ons Vaderland buitenslands begint ten deel te vallen, is voorzeker de aankondiging in Duitschland van een tijdschrift, welk op onbepaalde tijden zullen verschijnen, nitsluitend zal toegewijd zijn aan hetgeen ons land betreft. Dit nieuw tijdschrift zal uitgegeven worden onder den titel van *Nederlandsch Museum, Magazijn voor geschiedenis, letterkunde, kunst en wetenschappen en den openbaren toestand in de Nederlanden*. In het bericht van de uitgever wordt onder anderen gezegd, dat er sedert lang in Duitschland, met opmerking tot de kennis der andere volken een gat bestond, welke aangevuld zou worden door de meerdere bekendheid met het openbare, staatkundige en inwendige leven in de Nederlanden. De vermeerde belangstelling in deze gewesten, zoo ten gevolge van het toegenomen verkeer, als door de gewichtige gebeurtenissen die ons land in den jongsten tijd gekenmerkt hebben, hadden er dan toe geleid, om een Repertorium daar te stellen, waarin de Nederlandsche geschiedenis, zoo oude als nieuwe, zal worden tergelicht, de Hollandsch-Vlaamsche letterkunde behandeld, biographien van beroemde schrijvers, dichters, kunstenaars gegeven, alsmede bibliographische aantekeningen worden medegedeeld. De schrijvers willen verder overzichten geven van de zittingen der Staten-Generaal en verdere staatsaangelegenheden, alsmede van de periodieke drukkens en in 't algemeen van hetgeen den openbaren toestand betreft. Dit tijdschrift zal met het begin des volgenden jaars verschijnen en te Stuttgart worden uitgegeven. — Op den 15 November jl. is in de St. Pieterskerk te Keulen de door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst uitgegeven, mis van den heer J. B. VAN BREE door een talrijk en voortreffelijk bezet koor, uitgevoerd en met zooveel bijval ontvangen, dat de Weense Muzikale dagbladen als uit eenen mond onze Nederlandschen Componist een lof hebben toegezwaaid, terwijl nog daaropbouw aan dezen als aan de voornemende Maatschappij door bevoegde kunstregters de vlijendste bijzonderheden omtrent deze uitvoering zijn medegedeeld. Dit strekke ten bewijze, dat de Maatschappij zich ook buiten het Vaderland met eere begint te vertoonen, en werkzaam is om de voortbrengsten van den Nederlandschen bodem ook op vreemden grond te doen kennen.

Zie hier een opsomming van de oorzaken der zelfmoorden, waartoe in Frankrijk het naaste melden getal vrouwen is gedreven, en die wellicht te eener tijd kan strekken om middelen daar te stellen, ten einde deze toenemende manie te verminderen.

Van 125 vrouwen welke zich zelve naar het leven hebben gestaan, maar ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van derzelver wil, hun rationeel beslot slechts brisvolkomen hebben ten uitvoer gebracht, heb de geneesheer *Scipion Pinet* aan, dat 6 derzelve tot die wanhopige daad werden gedreven door de smart van hunne kinderen te hebben verloren, 2 door verdriet van geene kinderen te krijgen, 19 door in ellende en in eenen staat van verlamheid te verkeer, 5 door minnaars, 7 ten gevolge van beveling, 4 door verdriet van in het gasthuis te liggen, 3 door rampsoorten, 5 door huiskraak, 9 door algemeen schrik (tijdens de spaagbevingen van 1832), 11 door geestdijverij, 13 door mislukte huwelijken, 3 door wroeging van gestolen te hebben, 4 door foltering van hunne inans te hebben bedrogen, 13 ten gevolge van ongeregeld of misbruik van het geslacht, 21 door slecht gedrag en wrede behandeling van hunner mans.

Een niet minder belangwekkend punt is de wijze van sterven, welke deze ongelukkige vrouwen kozen; 27 hebben zich gewikt door koudte, 11 zijn in de Seine gesprongen, 2 hebben zichzelf doorgruven, 2 hebben alle voedsel, 35 hebben zich die veldspijgen geworpen, of hebben zelf doen, 15 hebben zichzelf te bed liggende te wagen, 1 hebben zich welken verbrand door baas ledikant in vlam te zetten, 7 hebben zich wonden aan den hals toegebracht, 5 in de borst, 1 heeft zich de slagader aan den arm geopend, 21 hebben gepoogd zich op te hangen. De meeste zelfmoorden vielen voor in den leeftijd van 27 tot 34 jaren.

AMSTERDAMSCH BEURS van gisteren (30 December) wa-
ren genoteerd: Werkel. Schuld 2 1/2 pCt. 53 1/2, 1/2; dito 5 pCt.
107 1/2; Kansb. 23 1/2; Amort. Sijnd. 4 1/2 pCt. 94 1/2; Handelw.
184, 185, 184 1/2, 185; Ardoin 85 1/2, 185 1/2; Metall. 99 1/2, 1/2.

SCHOUWBURG TE BREDA.
Het Hooge Toestemmings-
vragen de Hollandsche Tooneelsten, onder Directie van Meis-
vrouw A. C. OTTINGH, het genoeg hebben het TOONEEL

te openen provisioneel voor twee Representanten, op Dings-
dag den 3den Januarij 1837.

HARIADAN BARBAROSSA, *Admiral van Soliman de*
Tweede. Beroemd Tooneelspel in drie Bedryven, door den
Wel-Edelen Heer B. A. Fallée.

NA HETZELVE
FROSINE, of de laatste Aangekomene, waarin door Meis-
vrouw C. L. TUNG, geboren Neits, zes onderscheidene ka-
racters zullen veruuld, en een Aria gezongen worden.
Precies ten zes uren op het Tooneel.

Prijzen der Plaatsen:
Eerste Rang: f 1,20; Tweede f 0,90; Derde f 0,60.
De Plaatsen kunnen aan den Schouwburg besproken worden,
mits betalende 10 Centen voor het bespreken van ieder plaats.

DE VOORLAATSTE VOORSTELLING.
GROOT NEDERLANDSCH
CIRQUE OLYMPIQUE.
In de GROOTE TENT op het KASTEEL-PLEIN alhier,
onder Directie van den Heer
J. FOURAUX.

Op Maandag den 2den Januarij 1837.
De Voorlaatste Representatie, voor de Eerste maal:
DE MINNARES HUZAR en de Deserteur uit Diefde.
grootte Brillante Pantomime Equestre, getrokken uit den 30-
rigen oorlog. Nog nooit dan door dit gezelschap veruuld.
De Directeur geeft de stellige verzekering, dat zoodanig stuk
nog nimmer alhier is gezien, en dat hetzelfde wordt uitge-
voerd zoo als in het Kon. Cirque Olympique van den Heer
Brancot te Parijs.

Verwacht op DINGSDAG tot zekere en finale sluiting
GROOTE NIEUWE KUNSTVERRICHTINGEN, welke door
de rolverdeling zullen worden kenbaar gemaakt.

De Directeur willende niets verzuimen om het geachte Pu-
blik genoege te geven, zal ten dien einde zorgen, dat voor
deze twee laatste voorstellingen HET LOKAAL DOOR KAS-
CHELS ZAL VERWARMD worden.

* **Schuldeischers** in het Faillissement van **JOHANNIS**
CHAUFFAT, Koopman en Winkelier te Breda, wor-
den bij deze verzocht, om de bewijzen hunner schuld-
vorderingen ten laste van den gefailleerden boedel in te
leveren ter Griffie van de Regtbank van Koophandel te
Breda, en om tot verificatie en affirmatie derzelve, in
persoon of bij gemagtigden, ter gemelde Griffie te willen
compareren, op Woensdag den 4den Januarij 1837, ten
voormiddags ten elf ure.

De Griffier der Regtbank voornomd,
P. J. J. MICHIELSEN, Comm. Griff.

* **De Ondergeteekten** berigten bij deze hunnen geëerden
Begunstigers, dat de **WIJNHANDEL**, tot dusverre ge-
dreef onder de Firma van **VAN GASTEL & CO.**,
met primo Januarij aanstaande op denzelfden voet zal wor-
den voortgezet onder de Firma van **W. H. VAN GAS-**
TEL, bevelende laatsgemelde zich op nieuw in de ge-
negen attentie van zijne geëerde Begunstigers.

VAN GASTEL & Co.
Breda, den 29 December 1836.

P. J. ARNAUD.
Koopman in **LAKEN**, **CASIMIR'S** en **ZEPHIRS**, gewoon
hebbende in de Lange Brugstraat, wijk D. No. 23, heeft
aan zijne geëerde Begunstigers, alhier alhier alhier alhier
Winkel verplaatst naar de Toronstraat, wijk C. No. 1, en
zich bij voortdurend in de gunst aanbevelende, met de verze-
kering van eene prompte en civile bediening.

Te HUUR om met 1° Mei te aanvaarden:
Een Hogeel **HEERENHUIS** en **TUIN**, staande te Lier aan
de Maas nabij **Tilburg**, het huis voorzien van drie bedingen
Beneden-Kamers, Keuken, twee Kelders, vier boven Logeer-
Kamers, Meide-Kamertje en andere geriefelijkheden. — Te
bevragen met franko brieven bij den Notaris **FRANCK**, te
Lier voornomd.

TE HUUR
Een welluidend **PIANO-FORTE** zoo goed als nieuw, te
bevragen bij den Muzikonderwijzer **J. WIJMER**.